

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ
ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ**

Γνωστικό Αντικείμενο: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

Ημερομηνία Εξέτασης: 22 Νοεμβρίου 2019

ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ - ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1.1   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** Γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1.2   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** 1-Α, 2-Κ, 3-Κ, 4-Κ, 5-Α.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2.1   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** Γ

ΕΡΩΤΗΣΗ 2.2   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** Υπάρχει η αναφορική αντωνυμία «ο οποίος» που είναι μέρος της φράσης που αποτελεί υποκείμενο της πρότασης, δηλαδή προσδιορίζει το υποκείμενο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3.1   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** Περιγραφή και αφήγηση (μικτό κείμενο).

ΕΡΩΤΗΣΗ 3.2.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Το κείμενο περιέχει αφήγηση αφού:

- (να δοθεί τουλάχιστο ένα από τα πιο κάτω μαζί με ένα παράδειγμα από το κείμενο)
- υπάρχει διήγηση περιστατικών (αναστάτωση το πλοίο, έγλειφε τα χέρια των παιδιών, θύμωσε, όταν του θύμωσαν)
- χρησιμοποιούνται ρήματα δράσης (έτρεχε, έγλειφε, έπαιζαν, αναστάτωση),
- χρησιμοποιούνται παρελθοντικοί χρόνοι (ήταν, έτρεχε, αναστάτωση, καταλάβαινε, είχε, έδειχνε, έγλειφε, έπαιζαν, θύμωσε)
- χρησιμοποιούνται συναισθήματα (έδειχνε αφοσίωση, θύμωσε, αναστάτωση)

Περιέχει επίσης περιγραφή αφού:

- (να δοθεί τουλάχιστο ένα από τα πιο κάτω μαζί με ένα παράδειγμα από το κείμενο)
- περιγράφεται εξωτερικά ο Μάγκας (στο λαιμό του Μάγκα ήταν ένα περιλαίμιο, τα αυτιά του, όταν έτρεχε, ήταν μια πάνω και μια κάτω, ήταν ένα κουτάβι).
- δείχνει τον χαρακτήρα του Μάγκα (καταλάβαινε με ποιους είχε να κάνει, δεν είχε πολλά ελαττώματα, έδειχνε αφοσίωση σ' αυτούς που τον φρόντιζαν, τα χάρδια ήταν σημαντικά γι' αυτόν, θύμωσε)

ΕΡΩΤΗΣΗ 4   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** 1,3,2.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5.1   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** Στοχοθεσία Β

ΕΡΩΤΗΣΗ 5.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Η Στοχοθεσία Α είναι λάθος καθώς αφορά διαθεματική προσέγγιση για την Αγωγή Υγείας.
Η Στοχοθεσία Β είναι ορθή, διότι (να αναφερθεί τουλάχιστο ένα σημείο):

- αφορά γλωσσική ανάλυση και κατανόηση του κείμενου.
- αφορά τοποθέτηση του κειμένου σε θεματικό πλαίσιο
- αφορά διδασκαλία γλωσσικών μέσων για ανάδειξη της οπτικής του συγγραφέα

ΕΡΩΤΗΣΗ 6.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Όχι. Η εκπαιδευτικός δε θα πετύχει το στόχο του μαθήματος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η εκπαιδευτικός δεν συμπεριέλαβε κανένα σχετικό δείκτη επάρκειας με τη λειτουργική χρήση της γλώσσας στο συγκεκριμένο κείμενο (αφήγηση) όπως π.χ. (να αναφερθούν τουλάχιστο 2 από τα πιο κάτω):

- ρήματα,
- χρόνους ρημάτων,
- επιρρηματικούς προσδιορισμούς,
- συνοχικούς δείκτες (πχ πάλι, παύλα, επανάληψη, πια) .
- ευθύ και πλάγιο λόγο,
- διάλογο
- σημεία στίξης (για έκφραση συναισθημάτων μέσα στην πλοκή, χρήση της παύλας για διάλογο).

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γίνονται δεκτές οι πιο κάτω πορείες μαθήματος:

7, 4, 1, 3, 2, 5, 6

7, 4, 1, 2, 3, 5, 6

4, 7, 1, 2, 3, 5, 6

4, 7, 1, 3, 2, 5, 6

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δ Γ Α Β

ΕΡΩΤΗΣΗ 9.1

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Γίνονται δεκτοί οποιοιδήποτε 3 μετασχηματισμοί από τους πιο κάτω:

- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν για διαφορετικούς επικοινωνιακούς στόχους.
- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν με παρεμβάσεις στο ύφος.
- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν από διαφορετικές οπτικές γωνίες.

- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν με παρεμβάσεις στο γλωσσικό μέρος (που αφορούν τις γλωσσικές επιλογές)
- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν με παρεμβάσεις στο μη γλωσσικό μέρος (π.χ. αφαίρεση/αντικατάσταση, πρόσθεση, μετακίνηση, εναλλαγή πολυτροπικών στοιχείων)
- Οι διαφημίσεις μπορούν να ξαναγραφούν με παρεμβάσεις στη δομή (π.χ. αφαίρεση/ προσθήκη λεζάντας ή κειμένου ή εικόνας ή τίτλου)

ΕΡΩΤΗΣΗ 9.2   ΑΠΑΝΤΗΣΗ: 1 – Γ, 2 – Β, 3 – Γ, 4 - Β

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Για την πρώτη ένσταση γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα:

- Η διαφορετική μορφή του 'σ' μπορεί να αξιοποιηθεί με στόχο την εξοικείωση με διάφορες μορφές του γράμματος
- Είναι μια διαφορετική μορφή του γράμματος που συναντά ο/η μαθητής/τρια στην καθημερινή του ζωή και με την οποία είναι καλό να έρθει σε επαφή

Για τη δεύτερη ένσταση γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα:

- Δεν αναμένεται από τα παιδιά να διαβάσουν τη λέξη με συλλαβισμό ή μέσω της αναλυτικοσυνθετικής μεθόδου. Τα παιδιά μπορούν να την διαβάσουν ολικά (δε θα κατατμήσουν ούτε θα επανασυνθέσουν τη λέξη).
- Δεν θα κατατμήσουν ούτε θα επανασυνθέσουν τη λέξη. Θα διαβαστεί ολικά.

Για τη τρίτη ένσταση γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα:

- Το ποίημα μπορεί να διαβαστεί μεγαλόφωνα από τον/την εκπαιδευτικό για αισθητική απόλαυση
- Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για εντοπισμό του γράμματος (Σσς)
- Το ποίημα μπορεί να διαβαστεί μεγαλόφωνα από τον/την εκπαιδευτικό και να αξιοποιηθεί για θέματα ομοιοκαταληξίας ή μουσικότητας του λόγου
- Μπορεί να αξιοποιηθεί ως αφορμή για δημιουργικές εργασίες

ΕΡΩΤΗΣΗ 11.1   ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Κείμενο 2, Κείμενο 1, Κείμενο 3

ΕΡΩΤΗΣΗ 11.2

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Το Κείμενο 3 είναι το πιο σύνθετο καθώς

α) στο επίπεδο πρότασης:

(γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα)

- Οι προτάσεις είναι πιο εκτεταμένες σε σχέση με τα άλλα δύο κείμενα.
- Στην πλειοψηφία τους οι προτάσεις έχουν παθητική σύνταξη, ενώ στα άλλα κείμενα έχουν ενεργητική σύνταξη.

β) στο επίπεδο λέξης:

(γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα)

- Υπάρχουν λέξεις/φράσεις λόγιες / λογοτεχνικές
- Υπάρχουν παθητικές μετοχές σε ρόλο επιθέτου
- Υπάρχουν ενεργητικές μετοχές για κίνηση στον χώρο
- Υπάρχουν λέξεις/φράσεις προσωπικών σχολίων και κρίσεων

γ) στο επίπεδο κειμένου:

(γίνονται δεκτά τα πιο κάτω επιχειρήματα)

- Υπάρχει σύνθετη σχηματική δομή της περιγραφής (Αρχική παρουσίαση του αντικειμένου περιγραφής, τοποθέτηση περιγραφόμενου στον χωροχρόνο και ακολούθως πρώτη γενική εντύπωση)
- Υπάρχει λεπτομερής περιγραφή σημαντικών πτυχών του περιγραφόμενου (εξωτερικά – εσωτερικά), με στοιχεία προσωπικής κρίσης και σχολιασμού

ΕΡΩΤΗΣΗ 12:   **ΑΠΑΝΤΗΣΗ:** 1-A, 2-B, 3-B, 4-B, 5-B

ΕΡΩΤΗΣΗ 13.1:

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Δραστηριότητα 1 -Δείκτης 2.5.2.1
Δραστηριότητα 2 -Δείκτης 1.1.1
Δραστηριότητα 3 -Δείκτης 2.5.1.1
Δραστηριότητα 4 -Δείκτης 1.1.1 ή 1.1.2
Δραστηριότητα 5 -Δείκτης 3.1.1
Δραστηριότητα 6- Δείκτης 2.5.1.1

ΕΡΩΤΗΣΗ 13.2:

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η απάντηση πρέπει να αναφέρει 4 από τα πιο κάτω στοιχεία:

- κειμενικές λειτουργίες (τύποι)
- κειμενικά είδη
- γραμματική/γλωσσική δομή
- πολυτροπικότητα
- θεματικό/ επικοινωνιακό πλαίσιο